

Številka: 409-1/2011/

Ljubljana, 13. 3. 2019

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o izvedenih dejavnostih pri uresničevanju ciljev Nacionalnega programa finančnega izobraževanja za koledarsko leto 2018 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepa vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in v zvezi s 4. točko Sklepa Vlade Republike Slovenije, št. 60300-5/2010/3, z dne 16. 12. 2010, je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne pod točko ... sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o izvedenih dejavnostih pri uresničevanju ciljev Nacionalnega programa finančnega izobraževanja za koledarsko leto 2018.
2. V Sklepu Vlade Republike Slovenije št. 60300-5/2010/3 z dne 16. 12. 2010 se 4. točka spremeni tako, da se glasi:
»4. Ministrstvo za finance v sodelovanju z drugimi ministrstvi vsako drugo leto poroča Vladi Republike Slovenije o izvedenih dejavnostih pri uresničevanju ciljev Nacionalnega programa finančnega izobraževanja. Naslednjič bo poročala v prvem trimesečju leta 2021 za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2020.«.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Urška Cvelbar, generalna direktorica Direktorata za finančni sistem,
- Janja Jereb, vodja Sektorja za finančni sistem,
- Polona Trampuš, vodja Oddelka za trg kapitala in igre na srečo,
- mag. Nada Bizjak, Oddelek za trg kapitala in igre na srečo.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratak povzetek gradiva

Nacionalni program finančnega izobraževanja (v nadaljnjem besedilu: NPFI) vpliva na vse, kar

skupaj tvori finančno sposobnega posameznika, to pa je dolgoročni proces, ki zahteva umeščenost in usklajenost z drugimi politikami finančnega varstva posameznikov oz. potrošnikov. Zato je glavni izvajalec, koordinator in nadzornik učinkovitosti izvajanja finančnega izobraževanja ter spremljanja stanja finančne izobraženosti v Republiki Sloveniji država oziroma pristojna ministrstva z organi v sestavi, ki v skladu s 4. točko vladnega sklepa št. 60300-5/2010/3 z dne 16. 12. 2010 enkrat letno poročajo Vladi Republike Slovenije. Poročilo o izvedenih dejavnostih pri uresničevanju ciljev NPMI pripravi Ministrstvo za finance v sodelovanju z drugimi ministrstvi.

Prvo poročanje je bilo izvedeno v prvem trimesečju 2012, ki je vključeval aktivnosti, izvedene v letu 2011. Pričujoče poročilo je že osmo zaporedno in vsebuje aktivnosti, izvedene v letu 2018.

Ker so ministrstva z organi v sestavi in drugimi vladnimi službami vzpostavila aktivnosti, ki jih vsako leto nadgrajujejo in dopolnjujejo, se hkrati predlaga, da se poročanje tudi nadalje izvaja na pobudo Ministrstva za finance, ki bi tovrstna poročila pripravljala v sodelovanju z drugimi ministrstvi vsako drugo leto. S predlaganim bi bilo naslednje poročanje za obdobje dveh let, za leti 2019/20, Vlada Republike Slovenije pa bi se s poročilom o izvedenih aktivnostih seznanila v prvem trimesečju leta 2021.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidike	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40 000 EUR

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek z t + 1

SKUPAJ:				
II.b. Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t +	
SKUPAJ:				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje

državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:	
Predlagano gradivo nima finančnih posledic za državni proračun.	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin.	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani. /	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	NE
Razlog za neobjavo: gradivo vsebuje podatke o izvedenih dejavnostih pri uresničevanju ciljev iz Nacionalnega programa finančnega izobraževanja, ki ga je pripravilo Ministrstvo za finance v sodelovanju z ministrstvi.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
dr. Andrej Bertonec minister	
PRILOGI: – predlog sklepa Vlade Republike Slovenije, – poročilo o izvedenih dejavnostih pri uresničevanju ciljev Nacionalnega programa finančnega izobraževanja za koledarsko leto 2018.	

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in v zvezi s 4. točko Sklepa Vlade Republike Slovenije št. 60300-5/2010/3 z dne 16. 12. 2010 je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne pod točko ... sprejela naslednji

SKLEP:

1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o izvedenih dejavnostih pri uresničevanju ciljev Nacionalnega programa finančnega izobraževanja za koledarsko leto 2018.
2. V Sklepu Vlade Republike Slovenije št. 60300-5/2010/3 z dne 16. 12. 2010 se 4. točka spremeni tako, da se glasi:
»4. Ministrstvo za finance v sodelovanju z drugimi ministrstvi vsako drugo leto poroča Vladi Republike Slovenije o izvedenih dejavnostih pri uresničevanju ciljev Nacionalnega programa finančnega izobraževanja. Naslednjič bo poročala v prvem trimesečju leta 2021 za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2020.«.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

SKLEP PREJMEJO:

- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

OBRAZLOŽITEV predloga sklepa Vlade Republike Slovenije:

Vlada Republike Slovenije je s sklepom št. 60300-5/2010/3 z dne 16. decembra 2010 (v nadaljnjem besedilu: sklep vlade) potrdila besedilo Nacionalnega programa finančnega izobraževanja (v nadaljnjem besedilu: NPFI), ki ga je pripravila medresorska delovna skupina, v kateri so sodelovali ministrstva, pristojna za finance, gospodarstvo, delo in socialne zadeve, ter izobraževalni sistem. Pri njenem delu so tvorno sodelovali tudi nadzorni organi in interesna združenja s področja finančnega sistema ter Zveza potrošnikov Slovenije.

Vlada Republike Slovenije je prav tako sprejela sklep, da Ministrstvo za finance v sodelovanju z drugimi ministrstvi enkrat letno poroča Vladi Republike Slovenije o izvedenih dejavnostih pri uresničevanju ciljev NPFI. Prvo poročanje je bilo izvedeno v prvem trimesečju leta 2012, ki je vključevalo aktivnosti, izvedene v preteklem letu, torej v letu 2011. Pričujoče poročilo je že osmo zaporedno in vsebuje aktivnosti, izvedene v letu 2018.

NPFI vpliva na vse, kar skupaj tvori finančno sposobnega posameznika, to pa je dolgoročni proces, ki zahteva umeščenost in usklajenost z drugimi politikami finančnega varstva posameznikov oziroma potrošnikov. Zato je glavni izvajalec, koordinator in nadzornik učinkovitosti izvajanja finančnega izobraževanja ter spremljanja stanja finančne izobraženosti v Republiki Sloveniji država oziroma so to pristojna ministrstva z organi v sestavi.

Pretekla poročanja kažejo, da so ministrstva z organi v sestavi in drugimi vladnimi službami ter nadzornimi organi in interesnimi združenji vzpostavila aktivnosti, ki jih vsako leto nadgrajujejo in dopolnjujejo. V skladu z navedenim se predlaga sprememba 4. točke sklepa vlade, in sicer, da se poročanje še naprej izvaja na pobudo Ministrstva za finance, ki bi tovrstna poročila pripravljalo v sodelovanju z drugimi ministrstvi za daljše obdobje, o čemer bi poročala vsako drugo leto. S predlaganim bi bilo naslednje poročanje za obdobje dveh let, tj. za leti 2019 in 2020, Vlada Republike Slovenije pa bi se s poročilom o izvedenih aktivnostih naslednjič seznanila v prvem trimesečju leta 2021.

PRILOGA

POROČILO O IZVEDENIH DEJAVNOSTIH PRI URESNIČEVANJU CILJEV NACIONALNEGA PROGRAMA FINANČNEGA IZOBRAŽEVANJA (NPFI) ZA KOLEDARSKO LETO 2018

1. Poročilo Ministrstva za finance

• Dejavnosti s področja finančnega sistema

Ministrstvo za finance (v nadaljnjem besedilu: MF) je tudi v letu 2018 nudilo informacijsko podporo in opravilo oziroma vsaj skušalo opraviti razgovore s predstavniki, ki so pokazali interes za sodelovanje.

Tudi interesna združenja, nadzorni organi finančnega sistema in druge institucije finančnega sistema so prepoznale, da je naloga celotnega finančnega sektorja ozaveščanje in informiranje javnosti o pomembnosti finančne pismenosti ter s tem o prevzemanju odgovornosti za lastno finančno varnost. Naj povzamemo nekatere njihove projekte:

- Združenje družb za upravljanje investicijskih skladov je tudi v letu 2018 organiziralo izobraževanje za upravljanje preizkusa znanja s področja trženja enot investicijskih skladov, na svoji spletni strani objavljalo opozorila z vsebinami, ki se nanašajo na investicijske sklade, ter letne in mesečne statistike nihanj na področju investicijskih skladov;
- Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljnjem besedilu: AZN) kot nadzorni organ za področje zavarovalništva je aprila 2018 gostila dijake Gimnazije Kočevje, v okviru katerega so se dijaki seznanili z delom AZN, pomenom nadzornega organa v zavarovalništvu in z zavarovalniškimi poklici – aktuarstvom. Dijake je med drugim zanimalo, zakaj je potreben nadzor v zavarovalništvu, ali je naložba v zavarovalnice 100-odstotno varna, kaj se obeta na področju zavarovalništva v prihodnosti, kaj bo to "pametna zavarovalnica", koliko zaposlenih bo potrebnih v prihodnje, kriptovalute in zavarovalništvo in ali se bodo zavarovalnice v prihodnosti združile. V okviru izobraževalnih vsebin je AZN na podlagi nove direktive o distribuciji zavarovalnih produktov (direktiva IDD) v letu 2018 izdala brošuro z naslovom »Nova zavarovalniška pravila in varstvo potrošnikov«. V brošuri so predstavljene in razložene novosti in informacije za potrošnika. Brošura je dostopna v e-obliki na njeni spletni strani: <https://www.a-zn.si/potrošniki/zavarovanja/brosure-agenci-je/>. Prav tako je AZN v septembru 2018 organizirala mednarodno konferenco z naslovom »Insurance in a digital future« s 330 udeleženci iz Slovenije in tujine. Tema konference so bile spremembe na področju zavarovalništva in predpisov s tega področja v okolju, v katerem digitalna preobrazba hitro postaja nov standard. Dogodek je bil usmerjen predvsem v preučevanje vpliva digitalne preobrazbe na zavarovalništvo. Ker se digitalizacija širi na skoraj vsa področja človekove dejavnosti, nove tehnologije pomenijo različne izzive za podjetja, zavarovalnice, potrošnike in regulativne organe. Udeleženci konference so spoznali vpliv kibernetičnih tveganj, varstva podatkov in drugega na to panogo kot celoto ter na potrošnike;

- Združenje bank Slovenije se je tudi v letu 2018 vključilo v aktivnosti ozaveščanja o finančnem izobraževanju in finančni pismenosti, ki so pod okriljem Evropske bančne federacije potekale v času evropskega tedna denarja od 12. do 18. marca 2018. Pridružilo se je novi pobudi »Evropski denarni kviz«, ki je namenjen mladostnikom od 13 do 15 let. Z uporabo mobilne aplikacije so učenci pridobivali in utrdili znanje iz finančne ter digitalne pismenosti, matematike in poznavanja evropskih institucij. V času evropskega tedna denarja je v organizaciji združenja potekala tudi okrogla miza z naslovom »Projekti finančnega opismenjevanja v finančnem sektorju«, na kateri so svoje aktivnosti ter pobude predstavili predstavniki Banke Slovenije, Ministrstva za finance, Zavoda RS za šolstvo, Centra RS za poklicno izobraževanje, Zveze potrošnikov Slovenije, Ljubljanske borze, Agencije za trg vrednostnih papirjev, Agencije za zavarovalni nadzor, Združenja družb za upravljanje investicijskih skladov, predstavniki bank in hranilnic ter Združenja bank Slovenije. Za finančno opismenjevanje strank bank in hranilnic od leta 2014 deluje posebna spletna stran »www.vseobanki.si«, kjer so koristne informacije o bančnem poslovanju zbrane na enem mestu;
- Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu: ATVP) je z namenom finančnega izobraževanja in zaščite vlagateljev leta 2015 vzpostavila spletni portal <http://vlagatelji.atvp.si/>, kjer so zbrane številne informacije s področja finančnih instrumentov in finančnih trgov, vlagatelji pa se lahko seznanijo z možnimi tveganji, pastmi vlaganja in morebitnimi zlorabami. Na spletnih straneh so objavljene tudi posamezne informativne zloženke, namenjene večji informiranosti vlagateljev in zaščiti pred nevestnim, nepoštenim ali celo goljufivim ravnanjem. ATVP je v letu 2018 te spletne strani redno posodabljala, dopolnjevala z aktualnimi vsebinami in odgovarjala na vprašanja, ki so jih vlagatelji zastavili prek spletnega naslova vlagatelji@atvp.si. Poleg objav na že omenjenem portalu ATVP vlagateljem nudi vsebine, objavljene na spletni strani <http://www.a-tvp.si/>. Te vključujejo vso ustrezno zakonodajo, mnenja, stališča, sezname in registre, mesečne biltene, opozorila vlagateljem in druge informacije s področja trga finančnih instrumentov. Poleg tega je ATVP v zvezi z javnim zbiranjem žetonov (ang. Initial Coin Offering – ICO) pripravila tudi nekaj javnih objav, namenjenih vlagateljem.

• Virtualne valute in ICO

Zanimanje javnosti za virtualne valute, zlasti kot oblike naložbenega sredstva, se je v zadnjih letih izjemno povečalo. Zaradi navedenega je Odbor za finančno stabilnost, člani katerega so Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor, Banka Slovenije in Ministrstvo za finance, že oktobra 2017 uporabnike z javno objavo na spletnih straneh vseh svojih članov opozoril na tveganja, ki so jim izpostavljeni, če virtualne valute kupujejo, hranijo ali vanje vlagajo, ter hkrati opozorili na zbiranje sredstev s prodajo žetonov (ang. Initial Coin Offering; v nadaljnjem besedilu: ICO), katerih nakup je najpogosteje mogoč s kripto valutami. Tovrstno zbiranje sredstev kakor tudi izvedba projekta najpogosteje temeljita na tehnologiji veriženja podatkovnih blokov, pravice imetnikov žetonov in njihove lastnosti pa so praviloma zelo različne. Obseg in verodostojnost informacij o projektu, postopek zbiranja sredstev prek ICO in izdaja žetonov prav tako niso sistemsko urejeni in nadzorovani. Na tveganja v zvezi s kriptovalutami so opozarjale tudi druge evropske organizacije oziroma evropski finančni nadzorniki (Evropski bančni nadzornik – EBA, Evropski nadzornik za vrednostne papirje in trge – ESMA in Evropski nadzornik za zavarovanja in poklicne pokojnine – EIOPA) ter Odbor IOSCO (ang. International Organization of Securities Commissions), ki je izdal opozorilo, v katerem vlagatelje svari pred vlaganjem v ICO in kriptovalute. IOSCO poudarja, da obstajajo jasna tveganja, povezana s temi ponudbami, vlagatelji pa z naložbami v ICO ogrožajo varnost vloženi sredstev. IOSCO opozarja, da ponudniki ICO praviloma niso sistemsko urejeni in nadzorovani in

zato za male vlagatelje zelo tvegani, zato jih poziva, naj bodo pri naložbah v ICO previdni, saj so znani primeri prevar.

Zaradi hitrosti širjenja ICO in številnih pravnih vprašanj je ATVP v oktobru 2017 na svoji spletni strani vzpostavila razdelek, imenovan »Opozorila v zvezi z ICO«, in v januarju 2018 objavila posvetovalni dokument v zvezi z urejanjem področja ICO. Dokument vključuje opredelitev ICO, opozorilo o tveganjih, povezanih z ICO, analizo obstoječega pravnega okvira ICO v zvezi s pravili, ki spadajo v pristojnost ATVP, ter vprašanja za javnost v zvezi z morebitnim sistemskim urejanjem področja ICO v prihodnosti.

• **Projekt davčnega opismenjevanja mladih**

Projekt davčnega opismenjevanja mladih organizira in izvaja Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) že peto šolsko leto zapored. Šole so povabljene k sodelovanju z vsakoletnim pisnim obvestilom. Od svojega začetka v letu 2014 do danes je bil že nekajkrat vsebinsko dopolnjen in nadgrajen.

Okvir je še vedno temeljni program, ki traja dve pedagoški uri in v katerega so vključene vsebine s področja davkov, in sicer kratek pregled zgodovine davkov, pomen davkov v sodobni družbi in vsakdanjem življenju, plačevanje davkov in nameni porabe davčnih prihodkov ter posledice izogibanja izpolnjevanju davčnih obveznosti. Izvedbam v zadnji triadi osnovne šole (temeljni program) in v srednjih šolah (vsebinsko nadgrajeni program višje zahtevnosti) se je v šolskem letu 2018/2019 pridružil še popolnoma nov program za otroke v prvi triadi osnovne šole (2. in 3. razred). Ta program izvajamo pilotno na osnovnih šolah, ki so že doslej sodelovale v programu za zadnjo triado in že poznajo namen in cilje tovrstnega izobraževanja mladih.

V letu 2018 je FURS na podlagi dogovora o institucionalnem partnerstvu z Olimpijskim komitejem Slovenije – združenjem športnih zvez izvedla tudi dve predavanji za mlade športnike po posebnem programu, ki je bil pripravljen izključno za ciljno skupino športnikov, ki so šele na začetku svoje športne kariere, a že začenejajo z ustvarjanjem lastnih prihodkov in je zato poznavanje davkov zanje zelo pomembno.

V letu 2018 je predavanja za mlade izvajalo 32 predavateljev, ki so sicer uslužbenci FURS na različnih delovnih področjih, a to nalogo opravljajo prostovoljno poleg svojih rednih zadolžitev. Do konca leta 2018 se je v program prijavilo 60 osnovnih in srednjih šol za skupno 3.500 učencev. Ker so izvedbe vezane na šolsko, in ne koledarsko leto, so prijave mogoče še vse do konca meseca maja 2019. S tem smo že presegle številko 20.000 mladih, ki so se v petih letih seznanili z davki prek našega projekta.

Glavni cilj celotnega projekta ostaja nespremenjen, tj. ozavestiti mlade v različnih starostnih skupinah, da plačani davki vplivajo na skupno dobro celotne družbe in gradijo tudi njihovo boljše prihodnost. Več plačanih davkov pomeni tudi več dobrin za celotno skupnost.

V novem modulu za otroke v prvi triadi osnovne šole, ki traja eno pedagoško uro, so vsebine še zlasti prilagojene starosti otrok. Izvedba poteka v obliki delavnice, kjer so otroci aktivno vključeni v izvajanje, uporabljamo tudi avdiovizualne vsebine (risanko, kratki film) in didaktične pripomočke (tematsko pobarvanko, barvice). Glavni cilj tega modula je ozavestiti otroke o pomenu jemanja računov, na katerih je zaračunan DDV.

Evalvacija, ki smo jo v tem primeru opravili med učitelji, je pokazala odlične rezultate. Učitelji nam sporočajo, da je to zelo primerna tema in da smo izbrali primerno metodo

dela za tako majhne otroke in da sta tako trajanje kot vsebina zelo primerni in ne bi nič spreminjali. Tako v naslednjem šolskem letu načrtujemo razširitev izvajanja na vse šole v državi.

Vsa predavanja v višjih starostnih skupinah se ocenijo z anketo na pametnih telefonih, in sicer pri mladih, ki se udeležijo predavanja, in pri mladih, ki predavanj ne poslušajo. Evalvacija kaže zelo pozitivne trende v dojetanju davkov v vsakdanjem življenju mladih po udeležbi na predavanjih. Po poslušanju predavanj se je namreč v primerjavi s tistimi, ki predavanj niso poslušali, občutno izboljšal odnos mladih do tega, kaj jim pomeni davek.

Projekt je postal prepoznaven, zelo dobro je sprejet tako med učitelji in ravnatelji kakor tudi starši, saj se vsi odzivajo s pohvalami in željami za njegovo nadaljevanje. Predavanja imajo zelo pozitiven učinek na mladostnike, saj je razvidno, da po predavanjih v anketi izbirajo odgovore, ki kažejo na bolj pozitiven odnos do davkov. Predavanja tudi zmanjšujejo davčno nepismenost in mlade poučijo o pomembnosti plačevanja davkov. S tem projekt Davčno opismenjevanje mladih dolgoročno prispeva k dvigu davčne kulture osnovnošolcev in srednješolcev, naših prihodnjih davkoplačevalcev.

S projektom želimo nadaljevati. Da bi se lahko mladim čim bolj približali, načrtujemo oblikovanje novih modulov, ki bodo vsebinsko prilagojeni prihodnji poklicni poti mladih (npr. za programe poklicnega izobraževanja).

- **Dan odprtih vrat**

Novost, s katero se je želel FURS kot uradna institucija bolj približati zavezancem, je v letu 2018 uvedeni dan odprtih vrat Finančne uprave Republike Slovenije. Aprila 2018 so vsi uradi po Sloveniji prvič odprli svoja vrata za javnost. Ta dan so posebej predstavili svoje delo, delo mobilnih enot, službenih psov, dali na ogled zasežene ponaredke in primerke CITES ter posebej za mlade (osnovnošolce, srednješolce in študente) pripravili več predavanj o davčnih tematikah. Dogodka so se udeležile številne šole in fakultete iz vse Slovenije, zato bodo v tekočem letu te aktivnosti še okrepili.

- **Aktivno sodelovanje v projektu Evropske komisije in Evropskega parlamenta**

Predstavnica FURS bo še naprej aktivno sodelovala tudi v projektu Evropske komisije in Evropskega parlamenta pri razvoju spletne platforme TAXEDU, katere cilj je prav tako ozavestiti mlade državljane Evrope o pomenu davkov za njihovo prihodnost. Spletna platforma nudi odlične vsebine za otroke, najstnike in mlade odrasle ter tudi učitelje. Medtem ko je gradivo za otroke v celoti prevedeno in so video vsebine sinhronizirane v slovenski jezik, so vsebine za najstnike v postopku prevajanja, vsebine za mlade odrasle pa še niso uvrščene v program prevajanja. Cilji evropskega projekta se ujemajo s cilji slovenskega projekta.

Članica delovne skupine je v sklopu navedenega projekta vključena tudi v mrežo nacionalnih koordinatorjev in urednikov TAXEDU na ravni EU, katerih naloga je med drugim tudi urejanje vsebin na platformi v delu, ki se nanaša na nacionalne prispevke s področja davčnega opismenjevanja mladih in vzpostavitve foruma za učitelje.

Predvidene so mesečne objave na platformi o nacionalnih aktivnostih pri promociji davkov med mladimi.

- **Javni natečaj za izdelavo kratkega filma**

V letu 2018 je Finančna uprava RS za širjenje davčne kulture organizirala javni natečaj za izdelavo kratkega filma na temo »Kaj imam od davkov?«. Še posebej smo želeli k temu spodbuditi mlade. Odziv na nagradni natečaj nas je zelo pozitivno presenetil, saj smo do roka prejeli 24 zanimivih in poučnih filmov, pri katerih je skupaj sodelovalo 57 članov ekip. Vsi prispeli filmi, vključno z zmagovalnima, so objavljeni na spletni strani Finančne uprave RS. Prispeli filmi so bili izvirni, dovršeni, ustvarjalni ter prispevajo k razmišljanju o davkih in razumevanju davkov oziroma davčne kulture. Nagrajenci so za nagrado od vrhunskih športnikov, ki so uslužbenci Finančne uprave RS (Vasilij Žbogar, Žan Košir in Jakov Fak), prejeli iPade na slovesni prireditvi ob dnevu Finančne uprave RS.

- **Dejavno sodelovanje v področnem odboru za poslovanje in upravo**

Tudi v letu 2018 je imelo ministrstvo članico v področnem odboru za poslovanje in upravo. Med ožja strokovna področja tega odbora spadajo trgovina, trženje in oglaševanje, finance, bančništvo, zavarovalništvo, računovodstvo, poslovodstvo in upravljanje ter administracija.

V skladu s 14. členom Zakona o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah (Uradni list RS, št. 1/07 – uradno prečiščeno besedilo in 85/09) področni odbori obravnavajo utemeljenost pobud za poklicne standarde in kataloge, predlagajo prednostne naloge in metodologijo pri pripravi standardov in katalogov pristojnemu strokovnemu svetu, predlagajo sezname uveljavljenih strokovnjakov za pripravo poklicnih standardov, profilov poklicev in katalogov ter sestavo kvalifikacij za področje, usklajujejo vsebine poklicnih standardov in katalogov in predlagajo njihovo revizijo ter poklicne standarde in kataloge pristojnemu strokovnemu svetu.

V letu 2018 je bila 23. 11. 2018 izvedena še zadnja seja petletnega mandata imenovanih članov, na kateri so potrjevali posodobljene poklicne standarde ter revizijo katalogov standardov strokovnih znanj in spretnosti s področja poslovanja in uprave.

MF ima tudi za naslednji petletni mandat (od 12. 12. 2018 do 11. 12. 2023) svojega predstavnika v zadevnem področnem odboru.

2. Poročilo Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

- **Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje**

Na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) na področju prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na uradni spletni redno posodablja in objavlja opis sistema prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja ter statistične podatke s področja prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (vključenost, višina sredstev, višina povprečne premije), podatke o upravljavcih pokojninskih skladov in pokojninskih skladih (podatki o odobrenih pokojninskih načrtih, pregled letnih stopenj donosa posameznih pokojninskih skladov ipd.).

- **Večgeneracijski centri**

MDDSZ v sklopu javnih razpisov za sofinanciranje projektov večgeneracijskih centrov (v nadaljnjem besedilu: VGC) sofinancira 15 centrov po Sloveniji, ki ponujajo raznolike, dostopne in kakovostne preventivne programe, namenjene ranljivim družbenim skupinam, in na ta način prispevajo k dvigu kakovosti življenja ranljivih skupin ter preprečujejo zdrs v socialno izključenost in revščino. VGC so v preteklih dveh letih izvedli raznovrstne aktivnosti, ki upoštevajo potrebe lokalnega okolja in posameznih ciljnih skupin na lokalnem oziroma regionalnem območju.

V okviru VGC se izvajajo številne dejavnosti s poudarkom na socialnem vključevanju, izobraževanju ter medkulturnem in medgeneracijskem povezovanju. Vključitev uporabnikov je prostovoljna in brezplačna. V okviru navedenih dejavnosti se med drugim zagotavljajo tudi vsebine, namenjene krepitvi socialne vključenosti, vloge uporabnikov ter socialnih, zdravstvenih, kulturnih in finančnih kompetenc. V okviru vsebin za krepitev finančnih kompetenc se npr. obravnavajo uporaba bančnih aplikacij na pametnem telefonu, kako pametno ravnati s financami, ekonomična poraba denarja, sodobne e-storitve, načrtovanje proračuna itd. Natančnega podatka o številu ur izvedenih delavnic le o finančnih kompetencah MDDSZ ne zbira.

- **Aktivna politika zaposlovanja – program »Spodbujanje ženskega podjetništva«**

Program »Spodbujanje ženskega podjetništva« je MDDSZ začelo izvajati v letu 2016 v okviru aktivne politike zaposlovanja (v nadaljnjem besedilu: APZ). Namenjen je izključno brezposelnim ženskam s terciarno izobrazbo. Glede na pretekle izkušnje se je dodeljevanje subvencij za samozaposlitev brezposelnim osebam nadgradilo s celovitim programom usposabljanja za podjetništvo. Za učinkovito pripravo in izvedbo pilotnega programa za spodbujanje ženskega podjetništva je bilo treba združiti znanje, izkušnje in sredstva s področja izvajanja aktivne politike zaposlovanja in podjetništva. K pripravi in izvedbi programa smo povabili tudi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu: MGRT), Javno agencijo Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (v nadaljnjem besedilu: SPIRIT Slovenija) in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Na podlagi medresorsko združenega znanja in združenih sredstev se od leta 2016 izvaja program APZ z naslovom »Spodbujanje ženskega podjetništva«, katerega dodana vrednost se odraža v celovitem usposabljanju za podjetništvo. Program predstavlja brezposelnim ženskam povsem nova, kakovostna izhodišča za vstop v podjetništvo, ne nazadnje pa se s programom krepi tudi gospodarska in družbena vloga žensk ter spodbujata njihovi ustvarjalnost in inovativnost, ki so na trgu dela vse prevečkrat prezrti.

Program poteka v dveh fazah:

- vključitev brezposelnih žensk iz vse Slovenije, ki so najmanj tri mesece prijavljene v evidenci brezposelnih pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje in imajo najmanj višjo strokovno izobrazbo (VI. raven ali več), v podjetniško usposabljanje, ki ga je pripravil SPIRIT Slovenija in ki ga v celoti financira MGRT,
- dodeljevanje subvencije za samozaposlitev na način, kot to določa program aktivne politike zaposlovanja. Po uspešno opravljenem podjetniškem usposabljanju udeleženke prejmejo certifikat, ki je eden izmed pogojev za pridobitev subvencije za samozaposlitev. Če izpolnjujejo tudi druge pogoje, kot jih opredeljuje zadevni program, lahko od Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje pridobijo subvencijo v višini 5.000 EUR za samozaposlitev v novoustanovljenem poslovnem subjektu na območju Republike Slovenije. Samozaposlitev mora, če želi oseba obdržati celotni znesek subvencije, trajati vsaj dve leti, v nasprotnem primeru je treba vrniti sorazmerni preostali del subvencije.

Program podjetniškega usposabljanja se izvaja v osmih modulih v skupnem trajanju 100 ur, po 12,5 ure na modul, z vnaprej izbranimi mentorji in vsebinami, ki so povezane s pogoji za pridobitev subvencije za samozaposlitev na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, kot tudi drugih informacij in znanj, ki potrebnih za prenos poslovne ideje v poslovno okolje. Program se izvaja v obliki delavnice dvakrat letno. S pridobitvijo certifikata o opravljenem programu, ki ga izda SPIRIT Slovenija, udeleženke pridobijo kompetence z naslednjih področij:

- učinkovita predstavitev in komunikacija,
- prepoznavanje in ocena potreb na trgu,
- motivacija in samomotivacija,
- odgovornost do sebe in drugih,
- sprejemanje odločitev,
- vodenje in upravljanje podjetja,
- temeljna pravna in finančna znanja,
- skupinsko delo,
- ustvarjalnost,
- usmerjenost v rezultate,
- doseganje cilja,
- pripravljenost na spremembe,
- trženje in vključevanje v mednarodno poslovno okolje.

V letu 2018 se je samozaposlilo 393 žensk, ki so na novo ustanovile svoje podjetje. Med njimi se je samozaposlilo 125 žensk, ki so program podjetniškega usposabljanja končale v letu 2017, ter 268 žensk, ki so se usposabljevale v letu 2018. Od vseh vključenih je bilo 222 (56,5 %) dolgotrajno brezposelnih, 45 žensk, mlajših od 30 let, in 38 žensk, starejših od 50 let.

3. Poročilo Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo

MF je z dopisom št. 409-1/2011 z dne 3. 1. 2019 povabilo MGRT, da do četrta, 7. 2. 2019, predloži besedilo, ki ga želijo vključiti v to poročilo, ter ga ponovno pozvalo v fazi medresorskega usklajevanja, 21. 2. 2019.

4. Poročilo Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport

- **Strokovna študijska srečanja učiteljev gospodinjstva**

Zavod Republike Slovenije za šolstvo je v letu 2018 izvedel regijska študijska srečanja za vse učitelje, ki poučujejo gospodinjstvo v osnovnih šolah. V regijska študijska srečanja učiteljev so bile zajete vse statistične regije v Sloveniji.

Iz analize učnih načrtov v osnovni šoli izhaja, da so vsebine finančnega izobraževanja vključene v različne predmete, vendar ima z vidika finančnega izobraževanja pomembnejšo vlogo predmet gospodinjstvo (Home economics), ki zelo sistematično v okviru modula Ekonomika gospodinjstva obravnava različne vsebine (oblike denarja: bankovci in kovanci, knjižni denar; vloga denarja, gotovinsko in negotovinsko plačevanje, obročno odplačevanje, plačilo z odlogom, gospodinjsko računovodstvo, prihodki, odhodki, družinski proračun, otroci in denar, žepnina, varčevanje, depozit, vzgoja potrošnika, oglasi in oglaševanje itd.). Učitelj gospodinjstva je med učiteljskimi profili edini profil, ki pri dodiplomskem izobraževanju v študijskem programu zajete ekonomske in finančne vsebine.

Na omenjenih študijskih srečanjih za gospodinjstvo so bile obravnavane vsebine, ki podpirajo znanja in veščine finančnega izobraževanja s posebnim poudarkom na vključevanju ustreznih aktivnih oblik in metod dela pri didaktični obravnavi v razredu. Poseben poudarek je bil na uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije pri obravnavi omenjenih vsebin. Zavod Republike Slovenije za šolstvo z omenjenim izobraževanjem učiteljev upošteva v letu 2005 sprejeti dokument Sveta OECD – Priporočilo o načelih in dobrih praksah za finančno izobraževanje in ozaveščanje.

- **E-gradiva, dostopna v spletni učilnici za učitelje, ki poučujejo gospodinjstvo**

Zavod Republike Slovenije za šolstvo je pripravil in ureja spletno (virtualno) učilnico za učitelje, ki poučujejo gospodinjstvo v osnovni šoli. V letu 2018 je bilo aktivnih udeležencev v omenjeni spletni učilnici več kot 500. V spletni učilnici, ki jo sprotno dopolnjujemo in posodabljam, so prosto dostopna gradiva z vsebinami za večjo finančno pismenost: strokovni priročniki za učitelje, gradivo za učence, učne enote, delovni listi, interaktivno didaktično gradivo ter drugo strokovno ustrezno gradivo s področja financ.

- **Global Money Week – svetovna akcija ozaveščanja o finančni pismenosti**

V tednu od 12. do 18. marca 2018 je potekala svetovna akcija ozaveščanja o finančni pismenosti. Omenjena akcija je potekala na pobudo mednarodne organizacije Child and Youth Finance International (v nadaljnjem besedilu: CYFI). Nacionalna koordinatorica CYFI za Slovenijo je Irena Simčič iz Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, ki je koordinirala aktivnosti, ki so potekale v omenjenem tednu. V omenjenem tednu je po vsem svetu potekalo več kot 199.000 različnih dogodkov in aktivnosti, sodelovalo je 13.400 organizacij, v dogodke in aktivnosti je bilo vključenih več kot 7,4 mio otrok in mladostnikov. Več o izvedbi omenjenega tedna je v poročilu Global Money Week Report 2018, ki je dostopno na povezavi:

https://issuu.com/childfinanceinternational/docs/gmw_report_2018/1?e=7128000/63561415.

V letu 2018 se je tednu finančnega izobraževanja pridružilo 151 držav, med njimi tudi Slovenija. Na omenjeni povezavi je informacija o lanskim aktivnostih omenjenega tedna za Slovenijo: <https://www.globalmoneyweek.org/countries/77-slovenia.html>.

O omenjeni akciji smo obvestili vse učitelje, ki poučujejo gospodinjstvo, in jih pozvali, da se vključijo v aktivnosti tako, da pri pouku gospodinjstva, urah oddelčne skupnosti in drugih dejavnostih obravnavajo in uporabijo aktivne oblike in metode dela za prikaz pomena finančnega izobraževanja. Predlagali smo jim tudi obisk banke ali drugih finančnih ustanov.

- **Evropski denarni kviz – European Money Quiz**

V okviru evropskega tedna denarja, ki je potekal od 12. do 18. marca 2018, je bil na pobudo Evropske bančne federacije prvič izveden evropski denarni kviz (European Money Quiz). Kviz je vseevropsko tekmovanje za izboljšanje finančne pismenosti otrok, starih od 13 do 15 let. Koordinator izvedbe evropskega denarnega kviza v Sloveniji je bilo Združenje bank Slovenije.

Zavod Republike Slovenije za šolstvo je za izvedbo pilotnega projekta izbral osem osnovnih šol, ki so se 14. marca 2018 v okviru nacionalnega izbora udeležile evropskega denarnega kviza. Zavod Republike Slovenije za šolstvo je osnovnim šolam oziroma njihovim mentorjem nudil vsebinsko podporo, saj je nacionalni izbor potekal za vse šole hkrati na daljavo z uporabo mobilne aplikacije Kahoot. Vprašanja so zahtevala poznavanje finančnih pojmov iz sveta bančništva in financ, digitalne varnosti in matematike v povezavi z upravljanjem osebnih financ in obvladovanjem tveganj.

Pri nacionalnih izborih evropskega denarnega kviza je sodelovalo več kot 41.000 učencev iz 30 držav.

8. maja 2018 je potekal finale evropskega denarnega kviza, na katerem je sodelovalo 60 učencev iz 30 sodelujočih držav, med njimi tudi iz Slovenije. Vsebine o tem so dostopne na povezavi: <https://www.ebf.eu/europeanmoneyquiz/>.

- **Strokovno srečanje učiteljev (12. marec 2018, Ljubljana)**

Za učitelje smo pripravili in izvedli strokovno srečanje z naslovom »Pomen finančnega izobraževanja v podporo potrošnikovi pismenosti«. Srečanje je bilo vsebinsko usmerjeno v pregled referenčnih raziskav o finančni pismenosti. Tudi Slovenija je v okviru raziskave PISA 2012 sodelovala v dodatnih preverjanjih finančne pismenosti in pri reševanju problemsko zasnovanih nalog. Omenjena raziskava o finančni pismenosti mladih je prva tovrstna mednarodna raziskava na svetu. Na srečanju smo pregledali rezultate in različne vidike nalog, ki ugotavljajo finančno pismenost. Ker so rezultati 18 držav zelo različni, smo predstavili tudi različne kurikule sodelujočih držav. Rezultati omenjene raziskave pomenijo usmeritev pri iskanju najprimernejših rešitev za izboljšanje finančne pismenosti otrok in mladostnikov. Več o raziskavi je na povezavi: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264208094-en>.

Poleg pregleda raziskav smo preizkušali in pregledali različne modele uporabe izdelanih strokovnih gradiv in metod za izvajanje aktivnosti v podporo finančni pismenosti otrok in mladostnikov.